

Sygn. akt IV U 1401/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Krzywonos
Protokolant:	st. sekr. sądowy Maria Misiuda

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2018 r.

sprawy A. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o odsetki

na skutek odwołania A. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 17 lipca 2017

znak :(...)

oddala odwołanie

Sygn. akt IV U 1401/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 12 lipca 2018 r.

Decyzją z dnia 17.07.2017r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., po rozpoznaniu wniosku z 30.06.2017r., odmówił A. G. prawa do wypłaty odsetek wskazując, iż odsetki są należne jedynie wówczas, gdy nastąpiło opóźnienie w wypłacie świadczenia i to z przyczyn za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność na podstawie ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Podnosił, że decyzja przyznająca wnioskodawcy prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z dnia 24 maja 2017r. została wydana w ustawowym terminie od wydania orzeczenia przez Komisję Lekarską ZUS z 11.05.2017r.

W odwołaniu A. G. wносиła o zmianę decyzji poprzez przyznanie prawa do ustawowych odsetek za okres od 2 maja 2016r. do 31 maja 2017r. Zarzuciła zaskarżonej decyzji naruszenie art. 85 ust. 1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 1 lutego 1999r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustalaniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych poprzez jego niewłaściwe zastosowanie.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie. Wskazywał, że w dniu 29.01.2016r. wpłynął wniosek A. G. o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy wraz z wnioskiem o zawieszenie niniejszego postępowania z uwagi na toczące się postępowanie sądowe odnośnie uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego – do czasu złożenia wniosku o podjęcie zawieszzonego postępowania. Wobec powyższego postanowieniem z 2 marca 2016r. organ rentowy zawiesił postępowanie w sprawie. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Rzeszowie z 26.01.2017r. zostało przyznane wnioskodawczyni prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okres od 03.01.2016r. do 01.05.2017r. Wyrok uprawomocnił się 23.02.2017r. W dniu 12.04.2017r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o podjęcie zawieszzonego postępowania. Po podjęciu postępowania została wydana decyzja odmawiająca prawa do renty z uwagi na uprawnienie do świadczenia rehabilitacyjnego znajdująca oparcie w art. 100 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Następnie 24 maja 2017r. ustalono wnioskodawczyni prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, a ostatnią okolicznością w sprawie było orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z 11.05.2017r. Tym samym decyzja została wydana w terminie 30 dni od ostatniej okoliczności niezbędnej do zakończenia postępowania w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. G. w okresie od 8 maja 2015r. do 2 stycznia 2016r. była uprawniona do świadczenia rehabilitacyjnego.

W dniu 1 grudnia 2015r. złożyła wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. o przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego na dalszy okres.

W orzeczeniu z dnia 09.12.2015r. lekarz orzecznik stwierdził, że brak jest okoliczności uzasadniających ustalenie uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego, bowiem wnioskodawczyni jest osobą całkowicie niezdolną do pracy od 07.11.2014r. do 31.12.2016r.

Powyższe potwierdziła Komisja lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 07.01.2016r.

W oparciu o w/w orzeczenie decyzją z dnia 13 stycznia 2016r. organ rentowy odmówił wnioskodawczyni prawa do świadczenia rehabilitacyjnego.

Od w/w decyzji A. G. wniosła odwołanie do Sądu Rejonowego w Rzeszowie.

W dniu 29 stycznia 2016r. do ZUS O/R. wpłynął wniosek A. G. o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy i jednocześnie wniosek o zawieszenie postępowania wszczętego niniejszym wnioskiem do czasu zakończenia postępowania dotyczącego prawa do świadczenia rehabilitacyjnego lub do czasu złożenia wniosku o podjęcie zawieszzonego postępowania.

Postanowieniem z 2 marca 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych O/R. zawiesił postępowanie w sprawie przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy.

Wyrokiem z dnia 26 stycznia 2017r., sygn. akt IV U 68/16, Sąd Rejonowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił decyzję z 13.01.2016r. i przyznał wnioskodawczyni prawo do świadczenia rehabilitacyjnego na okres 4 miesięcy licząc od 3 stycznia 2016r. Wyrok stał się prawomocny z dniem 23.02.2017r.

Organ rentowy 15 marca 2017r. skierował do Wydziału Orzecznictwa Lekarskiego i Prewencji wniosek o wydanie orzeczenia w sprawie wnioskodawczyni.

Lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z 30 marca 2017r. stwierdził, że wnioskodawczyni jest osobą częściowo niezdolną do pracy do 31 marca 2018r.

A. G. w dniu 12 kwietnia 2017r. wniosła o podjęcie zawieszzonego postępowania.

Organ rentowy w dniu 13 kwietnia 2017r., rozpatrując wniosek z 29.01.2016r., wydał decyzję odmawiającą prawa do renty z tytułu niezdolności od pracy z uwagi na przyznane świadczenie rehabilitacyjne od 03.01.2016r. do 01.05.2017r.

W dniu 11 maja 2017r. Komisja lekarska ZUS ustaliła całkowitą niezdolność do pracy wnioskodawczyni do 31 maja 2018r.

Decyzją z 24 maja 2017r. organ rentowy przyznał A. G. rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 2 maja 2016r., tj. od zaprzestania pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, do 31 maja 2018r.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła A. G. domagając się m.in. jej zmiany poprzez naliczenie odsetek ustawowych od 2 maja 2016r. do 31 maja 2017r.

W dniu 17 lipca 2017r. organ rentowy rozpoznając wniosek o prawo do wypłaty odsetek wydał decyzję będącą przedmiotem niniejszego postępowania.

Powyższe ustalenia wynikają z dokumentacji zalegającej w aktach organu rentowego, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Na wstępie należy zauważyć, że możliwość żądania odsetek istnieje tylko wówczas gdy istnieje prawo do roszczenia głównego i doszło po stronie dłużnika do opóźnienia w zapłacie tej należności. Odsetki ustawowe są świadczeniem ubocznym, bezpośrednio powiązaniem ze świadczeniem głównym, do których prawo powstaje wówczas gdy osoba zobowiązana do spełnienia świadczenia spóźnia się z jego realizacją. Świadczenie to należy się za okres od dnia wymagalności należności głównej do dnia zapłacenia tej należności.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest zobowiązany do wypłaty odsetek, jeżeli nie wydał decyzji w przedmiocie świadczenia lub nie wypłacił świadczenia w terminie przewidzianym przepisami określającymi zasady przyznawania i wypłaty tego świadczenia. Obowiązek ten nie powstaje gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłacie świadczenia jest następstwem okoliczności, za które zakład nie ponosi odpowiedzialności. Ogólną regulację dotyczącą prawa do odsetek od świadczeń przyznawanych i wypłacanych przez ZUS zawiera przepis art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778 t.j.).

Stosownie zaś do treści art. 118 ust.1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. 2018, poz. 1270 t.j.) organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, przy czym w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego.

Powoływany wcześniej art. 85 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych dotyczy natomiast zapłaty odsetek za opóźnienie w terminowym przyznaniu i wypłaceniu świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych. Zwłoka w spełnieniu świadczenia ma miejsce wówczas, gdy zobowiązany pomimo istniejącego obowiązku nie spełnia świadczenia w terminie, przy czym niedotrzymanie terminu jest następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność.

W przekonaniu Sądu Okręgowego orzekającego w niniejszej sprawie nie ma podstaw by przyjąć odpowiedzialność organu rentowego za opóźnienie w rozpoznaniu sprawy wnioskodawczyni, jak i wypłacie przyznanego świadczenia.

Analiza akt organu rentowego wskazuje, że ZUS nie dopuścił się żadnych uchybień, ani też opóźnienia w toku postępowania mającego na celu rozpoznanie wniosku A. G. z 28 stycznia 2016r. o przyznanie prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Jak ustalono w sprawie, wnioskodawczyni wraz z w/w wnioskiem wniosła

o zawieszenie postępowania w związku z toczącym się postępowaniem sądowym dotyczącym przyznania prawa do świadczenia rehabilitacyjnego na dalszy okres. Zgodnie z wnioskiem organ rentowy zawiesił postępowanie. Wnioskodawczyni wniosek o jego podjęcie złożyła dopiero 12 kwietnia 2017r., mimo iż wyrok Sądu Rejonowego w Rzeszowie przyznający prawo do świadczenia rehabilitacyjnego od 3 stycznia 2016r. na okres czterech miesięcy zapadł 26 stycznia 2017r. i stał się prawomocny 23 lutego 2017r. To organ rentowy jeszcze przed podjęciem postępowania w dniu 15 marca 2017r. skierował do Wydziału Orzecnictwa Lekarskiego i Prewencji wniosek o wydanie orzeczenia, zaś badanie lekarskie przez lekarza orzecznika miało miejsce 30 marca 2017r. Organ rentowy nie miał żadnych podstaw do rozpoznania wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy wobec toczącego się postępowania o świadczenie rehabilitacyjne. Zgodnie bowiem z art. 100 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jeżeli ubezpieczony pobiera zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacane na podstawie przepisów Kodeksu pracy, prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty szkoleniowej powstaje z dniem zaprzestania pobierania tego zasiłku, świadczenia lub wynagrodzenia.

Zgodnie z powołanym wcześniej art. 118 ust. 1 ustawy emerytalnej organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji. Taką ostatnią okolicznością ustaloną przez ZUS było ustalenie niezdolności A. G. do pracy – na podstawie prawomocnego orzeczenia komisji lekarskiej ZUS w dniu 11 maja 2017r. Zatem dopiero od przesądzenia tej okoliczności można liczyć 30 dniowy termin na wydanie decyzji w sprawie renty.

W ocenie Sądu Okręgowego nie istnieją zatem podstawy do uznania, że zaistniało jakiegokolwiek opóźnienie w rozpoznaniu wniosku A. G.. Długi okres trwania postępowania od momentu złożenia wniosku o prawo do renty do czasu wydania decyzji, wynika z ustawowego trybu działania w postępowaniu administracyjnym przed organem rentowym i wyczerpania odpowiednich procedur, w tym uzyskania orzeczenia lekarza orzecznika, odczekania terminów do złożenia sprzeciwu lub zarzutu wadliwości – oczekiwania na uprawomocnienie się orzeczenia. Nie bez znaczenia jest też ilość wniosków składanych do ZUS wymagających działania wydziału orzecnictwa lekarskiego, zgromadzenia dodatkowej dokumentacji oraz obsady lekarzy orzeczników. W przedmiotowej sprawie przede wszystkim na czas trwania postępowania wpłynęło toczące się postępowanie przed Sądem Rejonowym w Rzeszowie mające wpływ na rozstrzygnięcie w przedmiocie prawa do renty zakończone prawomocnie 23 lutego 2017r., jak również zawieszenie postępowania na wniosek wnioskodawczyni. Nie sposób też przyjąć, że nastąpiło opóźnienie w wypłacie świadczenia, za które organ rentowy ponosiłby odpowiedzialność.

Mając powyższe na uwadze Sąd w trybie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako bezpodstawne.